

2020/2532(RSP)

21.2.2020

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY TERVEZETE

benyújtva a B9-0000/2020. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 136. cikkének (5) bekezdése alapján

az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós
stratégiáról
(2020/2532(RSP))

Lídia Pereira

Marek Paweł Balt

Fredrick Federley

Simona Baldassarre

Pär Holmgren

Alexandr Vondra

Petros Kokkalis

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság
nevében

B9-0000/2020

**Az Európai Parlament állásfoglalása az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról
(2020/2532(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményre (UNFCCC) és az ahhoz csatolt Kiotói Jegyzőkönyvre,
- tekintettel az UNFCCC feleinek 21. konferenciáján (COP 21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó 2013. áprilisi uniós stratégiára és az azt kísérő szolgálati munkadokumentumra,
- tekintettel az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia végrehajtásáról szóló 2018. november 12-i, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett bizottsági jelentésre,
- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának (UNEP) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban tapasztalható szakadékról szóló, 2018. évi jelentésére,
- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) az 1,5 °C-os globális felmelegedésről szóló különjelentésére, 5. értékelő jelentésére és annak összefoglaló jelentésére, az éghajlatváltozásról és a földhasználatról szóló különjelentésére, valamint a változó éghajlattal összefüggésben az óceánról és a krioszféráról szóló különjelentésére,
- tekintettel a Globális Alkalmazkodási Bizottság éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló, 2019. évi kiemelt jelentésére,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
- tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) szóló 2020. január 9-i állásfoglalására,
- tekintettel az európai zöld megállapodásra vonatkozó, 2020. január 15-i állásfoglalására;
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Éghajlatváltozás, hatások és sebezhetőség Európában 2016” című jelentésére,

- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által 2019. április 2-án közzétett, „Az európai éghajlati szélsőségek okozta gazdasági veszteségek” című mutató-értékelésre,
 - tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által 2019. szeptember 4-én közzétett, „Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás az európai mezőgazdasági ágazatban” című jelentésre,
 - tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Európa környezete – helyzetkép és kilátások 2020-ban: tudással Európa fenntarthatóvá tételéért” című, 2019. december 4-i jelentésére,
 - tekintettel a 2015-ös sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretre,
 - tekintettel a Right2Water európai polgári kezdeményezés nyomon követéséről szóló, 2015. szeptember 8-i állásfoglalására,
 - tekintettel az Európai Számvevőszék „az elsivatagosodás elleni küzdelem az Európai Unióban: a növekvő fenyegetés határozottabb fellépést követel meg” című 2018-as különjelentésére,
 - tekintettel a Bizottsághoz intézett, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról szóló kérdésre (O-000000/2020 – B9/2020),
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,
- A. mivel az éghajlatváltozás globálisan és Európában is folytatódik, és további bizonyítékok támasztják alá, hogy a jövőbeli éghajlatváltozás számos uniós régióban fokozni fogja a szélsőséges éghajlati jelenségeket;
 - B. mivel a megfigyelt éghajlati változások már széles körű hatást gyakorolnak az ökoszisztémákra, a gazdasági ágazatokra és az emberi egészségre;
 - C. mivel az éghajlatváltozás az EU különböző régióit és ágazatait eltérően érinti;
 - D. mivel a vízügyi ágazat, a mezőgazdaság, az erdészet és a biológiai sokféleség szorosan összefügg egymással, és összefügg a változó földhasználati mintákkal és a népesség változásával is; mivel az éghajlatváltozás által a világ más részein kifejtett hatások a kereskedelem, a nemzetközi pénzmozgások, a migráció és a biztonsági intézkedések révén hatással lehetnek az EU-ra;
 - E. mivel az éghajlatváltozás okozta károk becsült költségei várhatóan még a Párizsi Megállapodás végrehajtása esetén is magasak lesznek;
 - F. mivel az éghajlatváltozást és annak hatásait jelentősen csökkenteni lehet a Párizsi Megállapodás mérséklési céljával összeegyeztetve, ambiciózus globális mérséklési

politikával; mivel a jelenlegi kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalások nem érik el a Párizsi Megállapodás céljait, hanem az iparosodás előtti szintet több mint 3 °C-kal meghaladó globális felmelegedést eredményeznek;

- G. mivel az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás szükséges ahhoz, hogy elébe menjünk az éghajlatváltozás káros hatásainak, továbbá megelőzzük vagy csökkentjük az éghajlatváltozásból eredő rövid és hosszú távú kockázatokat;

Általános észrevételek

1. hangsúlyozza, hogy a negatív hatások minimalizálása, valamint az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens növekedés és a fenntartható fejlődés megvalósítására kínáló lehetőségek teljes mértékű kihasználása érdekében valamennyi országban szükség van alkalmazkodásra; ezzel összefüggésben hangsúlyozza szilárd elkötelezettségét a Párizsi Megállapodásban meghatározott globális alkalmazkodási cél mellett;
2. felszólít az alkalmazkodás ismételt középpontba helyezésére; ezért üdvözlí hogy a Bizottság új stratégiát fog előterjeszteni, és azt lehetőségnek tekinti arra, hogy megmutassa az EU globális vezető szerepét az alkalmazkodás terén; úgy véli, hogy az új stratégiának az európai zöld megállapodás szerves részét kell képeznie azzal a céllal, hogy ellenállóképes, kiváló alkalmazkodási képességgel rendelkező Európát építsen ki, amely lehetővé teszi, hogy radikális átalakuláson menjen keresztül a gazdasági növekedés fellendítése, a víz- és élelmezésbiztonság biztosítása, a tiszta energiaforrások felé fordulás, valamint az éghajlati és társadalmi igazságosság biztosítása tekintetében;
3. üdvözlí az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó jelenlegi uniós stratégia Bizottság általi, 2018. novemberi értékelését, és tudomásul veszi a Bizottság azon következtetését, hogy a stratégia széles körű célkitűzései nem teljesültek teljes mértékben, de valamennyi egyedi fellépése tekintetében előrelépés történt;
4. megjegyzi, hogy többet lehetne tenni az alkalmazkodás infrastruktúrába való integrálása érdekében, és felszólít az infrastrukturális és egyéb állami beruházások éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia szempontjából történő átvilágítására;
5. sajnálattal veszi tudomásul, hogy a 2013-as stratégia nem veszi kellően figyelembe az alkalmazkodási intézkedések végrehajtásának sürgősségét; felszólít az új stratégia irányításának megerősítésére, a felülvizsgálat gyakoribbá tételére, valamint a végrehajtás előrehaladásának mérésére szolgáló egyértelmű célok és mutatók bevezetésére;
6. megjegyzi továbbá, hogy a vártnál szerényebb volt az előrelépés a helyi alkalmazkodási stratégiák számát illetően, és e tekintetben megfigyelhetők voltak különbségek a tagállamok között; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy e különbségek ellenére az EU valamennyi régiója felkészült legyen az éghajlatváltozás hatásainak az alkalmazkodás révén történő kezelésére; ezzel összefüggésben elismeri a Polgármesterek Szövetségének értékét, amely helyi szinten fokozta az alkalmazkodással kapcsolatos együttműködést;
7. hangsúlyozza, hogy az új stratégiában továbbra is elő kell mozdítani az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást a régiókban és a városokban, például olyan

jogalkotási keretek előmozdítása révén, amelyek ezeken a szinteken is megfelelő alkalmazkodási stratégiákat írnak elő;

8. az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás közötti szoros kapcsolat fényében emlékeztet a mérséklés fontosságára, mivel az éghajlatváltozás hatásai és az alkalmazkodáshoz szükséges erőfeszítések a globális hőmérséklet-növekedés mértékétől függenek;

Természetalapú megoldások és környezetbarát infrastruktúra

9. emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás és annak hatásai hatással vannak az emberekre, de a biológiai sokféleségre, valamint a tengeri és szárazföldi ökoszisztémákra is, és hogy az IPBES mérőföldkönek számító jelentése szerint az éghajlatváltozás a biológiai sokféleség csökkenésének egyik közvetlen okozója;
10. hangsúlyozza a fenntartható, természetalapú alkalmazkodási megoldások alkalmazásának, valamint az ökoszisztémák megőrzésének és helyreállításának fontosságát, amelyek egyidejűleg hozzájárulhatnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a biológiai sokféleség védelméhez és a szennyezés elleni küzdelemhez; kéri, hogy az új stratégia tartalmazzon ambiciózus terveket e megoldások alkalmazásának fokozására;
11. rámutat az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtása terén az erdők és fák nyújtotta lehetőségekre, például arra, hogy a városi területeken a fák akár a szélsőséges hőmérsékletet is ki tudják egyenlíteni más előnyök, például a levegőminőség javítása mellett; kéri, hogy fokozzák a fák telepítését a városokban, és adjanak integrált választ az erdőtüzekre annak érdekében, hogy megvédjék az európai erdőket a szélsőséges éghajlati események okozta pusztítástól;
12. elismeri az óceánok szerepét az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban, és hangsúlyozza az egészséges és ellenálló tengerek és óceánok megőrzésének szükségességét;
13. támogatja azokat a tetőkben és egyéb infrastruktúrákban – például városi kertekben, zöld tetőkben, hűvös burkolatokban vagy egyéb olyan intézkedésekben – rejlő lehetőségek kihasználására irányuló kezdeményezéseket, beleértve a városi stratégiák kidolgozását is, amelyek hozzájárulhatnak a hűtéshez, a vízmegtartáshoz és az élelmiszer-termeléshez, miközben csökkentik a légszennyezést, javítják a városok életminőségét és védik a biológiai sokféleséget, beleértve a beporzókat is; úgy véli, hogy az olyan infrastruktúrákat, mint az utak, a vasúti pályák, az energiarendszerek és egyebek, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóvá kell tenni;
14. jobb vízgazdálkodásra szólít fel, beleértve a fenntartható vízvezetést és a természetes vízmegtartó intézkedéseket az áradások és aszályok mérséklése érdekében;

Alkalmazkodási intézkedések és koherencia

15. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást be kell építeni valamennyi vonatkozó uniós szakpolitikába, például a mezőgazdasági, a halászati és a tengerpolitikába is;

16. kéri, hogy az új stratégia legyen összhangban a globális fellépésekkel és megállapodásokkal, például a Párizsi Megállapodással, a fenntartható fejlődési célokkal és a biológiai sokféleségről szóló egyezményvel; kéri a Bizottságot, hogy az új stratégiában határozzon meg olyan intézkedéseket, amelyek előmozdítják és megkönnyítik az alkalmazkodást az EU-n kívül;
17. felhívja a Bizottságot, hogy fordítson kellő figyelmet az elsivatagosodás és a talajromlás problémájára, és dolgozzon ki módszertant és mutatókat ezek kiterjedésének értékelésére; megfelelő finanszírozást kér az elsivatagosodás és a talajromlás elleni küzdelemhez;

Finanszírozás

18. felszólít a finanszírozás növelésére valamennyi kormányzati szinten, valamint a köz- és magánberuházások mozgósítására az alkalmazkodás érdekében; emlékeztet a Parlament álláspontjára, amely arra szólít fel, hogy a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó következő többéves pénzügyi keretben a kiadások legalább 25%-ában, majd – amint lehet, de legkésőbb 2027-ig – 30%-ában általánosan érvényesítsék az éghajlatváltozással kapcsolatos szempontokat, aminek hozzá kell járulnia mind az éghajlatváltozás mérsékléséhez, mind pedig az ahhoz való alkalmazkodáshoz; kéri, hogy az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességet tekintsék kulcsfontosságú kritériumnak valamennyi vonatkozó uniós finanszírozásban; úgy véli, hogy az EBB-nek mint klímabanknak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedéseket is finanszíroznia kell;
19. sajnálattal veszi tudomásul, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának nyomon követésére szolgáló uniós módszertan nem tesz különbséget az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás között;
20. elismeri, hogy az alkalmazkodás költségekkel jár; ragaszkodik azonban ahhoz, hogy ezeket a beruházásokat meg kell valósítani, mivel az életmentésen és a környezet védelmén túl lényeges szempont, hogy a megelőző intézkedések költséghatékonyabbak lehetnek; hangsúlyozza a megelőzés elvét, és felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki olyan megközelítéseket, amelyek biztosítják, hogy az alkalmazkodási intézkedések elmulasztásából eredő költségeket ne hárítsák át a lakosságra;

Figyelemfelkeltés, alkalmazkodással kapcsolatos ismeretek és kutatás

21. hangsúlyozza az éghajlatváltozás – többek között egészségügyi – hatásaira, valamint az alkalmazkodás előnyeire való figyelemfelhívás fontosságát nemcsak a döntéshozók körében, hanem oktatási tevékenységek révén az élet minden szakaszában;
22. a jelenlegi tudásbeli hiányosságok áthidalására szólít fel a tájékozott döntéshozatal biztosítása érdekében olyan eszközök továbbfejlesztése révén, mint a Climate-ADAPT és az EIT Climate-KIC;
23. hangsúlyozza az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a természetalapú megoldásokkal, a zöld technológiákkal és más olyan megoldásokkal kapcsolatos kutatás támogatásának fontosságát, amelyek segíthetik az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárási jelenségek elleni küzdelmet;

Korai figyelmeztetés és gyors reagálás

24. kéri, hogy az új stratégia helyezzen nagyobb hangsúlyt a válságmegelőzésre és a felkészültségre, a válságkezelésre és a katasztrófareagálásra;
25. sürgeti a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki megfelelő gyorsreagálási terveket éghajlati katasztrófák, például hóhullámok, áradások és aszályok esetére;
26. kéri a helyi hatóságokat, hogy hozzanak létre korai előrejelző rendszereket, és dolgozzanak ki megfelelő eszközöket a szélsőséges időjárási eseményekre való reagáláshoz;

o
o o

27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottság részére.